

Степанюк Юлія

студентка

Науковий керівник; к.е.н., доцент Спільник І. В.

Тернопільський національний економічний університет

м. Тернопіль

ПРОБЛЕМИ ФІНАНСУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ТА КОНТРОЛЬ ЗА ЦІЛЬОВИМ ВИКОРИСТАННЯМ КОШТІВ

Однією з необхідних умов формування громадянського суспільства в Україні є активізація реформ у системі місцевого самоврядування у напрямі зростання ролі територіальних громад, як основного суб'єкта соціально-економічного прогресу відповідної території.

Становлення світової господарської системи показує, що ефективність виконання територіальною громадою покладених на неї функцій вимагає належного фінансового забезпечення, як поточного функціонування, так і цілей розвитку.

До основних перешкод для досягнення ефективності фінансового забезпечення та розвитку територіальних громад на сучасному етапі віднесено такі:

- невідповідність сучасних тенденцій формування доходів місцевих бюджетів сільських територіальних громад;
- відсутність стимулів ефективного використання власного фінансового потенціалу територій;
- неефективна структура місцевих бюджетів регіону;
- мізерні обсяги видатків місцевих бюджетів територіальних громад на фінансування розвитку територій;
- недосконалий механізм проведення Державною казначейською службою бюджетних платежів, що здійснюються органами місцевого самоврядування.

Також не менш важливою проблемою, що властива для бюджетів територіальних громад, є значна диференціація доходів і видатків у розрахунку на одну особу.

Відповідно до чинного законодавства всі установи, що фінансуються за рахунок коштів державного бюджету, щорічно проходять попередній і поточний контроль за цільовим спрямуванням бюджетних коштів, який здійснюють органи Державного казначейства. Попередній контроль - це контроль, що здійснюється під час реєстрації зобов'язань розпорядників бюджетних коштів, в тому числі фінансових. Поточний контроль - це контроль за розрахунками між розпорядниками бюджетних коштів та їх одержувачами.

У результаті контролю, на підставі наявних підтверджувальних документів та нормативно-правових актів, здійснюється перевірка законності проведених платежів, їх відповідності обліковому відображенню та правильності

оформлення розрахункових документів.

Здійснюючи перевірку підтверджувальних документів на оплату розпорядників коштів державного бюджету або одержувачів, необхідно впевнитись у наявності: зареєстрованих зобов'язань; коштів на рахунках розпорядників коштів у розрізі кодів економічної класифікації видатків за загальним або спеціальним фондом державного бюджету; відповідності змісту операцій за підтвердженими документами кодам економічної класифікації видатків, зазначеним у призначенні платежу.

До повноважень органів державного фінансового контролю належить здійснення контролю за:

- цільовим та ефективним використанням коштів;
- цільовим використанням та своєчасним поверненням кредитів, одержаних під місцеві гарантії;
- відповідністю взятих розпорядниками бюджетних коштів довгострокових зобов'язань;
- ведення бухгалтерського обліку, а також складання фінансової та бюджетної звітності, паспортів бюджетних програм, кошторисів та інших документів.

У зв'язку з цим актуальним є питання про те, наскільки ефективним та дієвим є контроль за використанням коштів місцевих бюджетів як об'єктивна необхідність комплексно оцінити роботу територіальних органів виконавчої влади та місцевого самоврядування у фінансовій сфері, їх спроможність ефективно забезпечувати життєдіяльність господарства території, раціонально використовувати фінансові ресурси та вишукувати додаткові джерела наповнення бюджету.

Список використаних джерел

1. Муркович, Л. М Територіальна громада як суб'єкт місцевого самоврядування в Україні: теоретичні аспекти [Текст] // Л. Муркович / Державне управління та місцеве самоврядування. – 2013. – 258с.

2. Планування та управління фінансовими ресурсами територіальної громади [Текст] / О. Кириленко, Б. Малиняк, В. Письменний, В. Русін / Асоціація міст України – К., ТОВ «ПІДПРИЄМСТВО «ВІ ЕН ЕЙ», 2015. – 396 с.

3. Проект Закону України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України» (щодо бюджетної децентралізації) від 8.08.2014 р. № 4435а [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=51901. – Назва з екрану.

